

UCHWAŁA Nr 138 RADY MINISTRÓW

z dnia 8 kwietnia 1957 r.

w sprawie przeprowadzenia w roku 1957 dorocznego spisu rolnego.

W celu przeprowadzenia w roku 1957 spisu powierzchni użytków i zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich oraz ludności zamieszkałej w gospodarstwach rolnych Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Spis powierzchni użytków i zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich oraz ludności zamieszkałej w gospodarstwach rolnych, zwany dalej w skróceniu „spisem”, będzie przeprowadzony w czerwcu 1957 r.

2. Termin spisu ustali instrukcja wydana przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa oraz Ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

3. Prace związane z organizacją i przeprowadzeniem spisu mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi pracami statystyczno-sprawozdawczymi i administracyjnymi.

§ 2. 1. Spis w gromadach, osiedlach i miastach przeprowadzają rachmistrze spisowi z udziałem aktywu społecznego, obchodząc wszystkie indywidualne gospodarstwa rolne oraz indywidualnych właścicieli inwentarza żywego i wypełniając formularze spisowe według następujących zasad:

- a) w zakresie pogłowia zwierząt gospodarskich po osobistym przeliczeniu zwierząt przez rachmistrza spisowego w obecności osób mu towarzyszących;
- b) w zakresie powierzchni użytków i zasiewów na podstawie zeznania użytkowników gospodarstw lub dorosłych członków ich rodzin, z tym że w razie wątpliwości rachmistrz ma prawo sprawdzenia na gruncie ścisłości zeznań;
- c) w zakresie ludności zamieszkałej w gospodarstwach rolnych na podstawie zeznań użytkowników gospodarstw rolnych.

2. W gospodarstwach państwowych spis przeprowadzają kierownicy tych gospodarstw, w spółdzielniach produkcyjnych — zarządy spółdzielni, w nadleśnictwach — nadleśniczowie.

§ 3. 1. Kierownictwo spisem należy do Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Władzami spisowymi w terenie są prezydja rad narodowych wojewódzkich, powiatowych, miejskich, osiedli oraz gromadzkich.

3. Władze spisowe działają przez pełnomocników spisowych, wyznaczonych dla województw, powiatów, miast, osiedli i gromad.

4. Prezydja wojewódzkich, powiatowych, miejskich, gromadzkich rad narodowych oraz rad narodowych osiedli powołują wojewódzkie, powiatowe, miejskie i gromadzkie komisje spisowe oraz komisje spisowe dla osiedli.

§ 4. 1. Organami terenowymi władz spisowych, powołanymi do wykonania zadań spisowych, są:

- a) na szczeblu wojewódzkim — wydziały statystyki prezydiów wojewódzkich rad narodowych, wojewódzkie zarządy rolnictwa oraz wojewódzkie komisje planowania gospodarczego,
- b) na szczeblu powiatowym — powiatowe zarządy rolnictwa, powiatowe komisje planowania gospodarczego, statystycy powiatowi,
- c) na szczeblu gromad, osiedli i miast nie stanowiących powiatów — personel prezydiów właściwych rad narodowych, któremu zadania spisowe zostaną przez te prezydja powierzone, oraz komisje spisowe.

2. Zobowiązuje się prezydja rad narodowych do niezatrudniania w czasie prac spisowych personelu organów terenowych władz spisowych przy pracach nie związanych bezpośrednio ze spisem.

§ 5. 1. W ramach prac przygotowawczych do spisu prezydja powiatowych rad narodowych, pod kierunkiem i przy współudziale prezydiów wojewódzkich rad narodowych, sporządzą gromadzkie wykazy powierzchniowe opierając się na istniejącej dokumentacji, dotyczącej powierzchni gruntów w

gospodarce rolnej prowadzonej dla potrzeb pomiarowo-ewidencyjnych, podatkowych, dostaw itp.

2. Sposób i terminarz sporządzania gromadzkich wykazów powierzchniowych ustali instrukcja wydana przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

3. Ministerstwo Rolnictwa, a w odniesieniu do obszaru m. st. Warszawy, mias Łodzi, Krakowa, Poznania i Wrocławia oraz miast stanowiących powiaty — Ministerstwo Gospodarki Komunalnej skontroluje, a w razie spostrzeżenia nieściśłości uzupełni będące w posiadaniu prezydentów rad narodowych powiatowych, miejskich, osiedli i gromadzkich dane dotyczące aktualnej powierzchni geograficznej powiatów, miast, osiedli i gromad.

§ 6. 1. Terminarz i sposób przeprowadzenia czynności spisowych, jak również skład, zakres zadań i tryb działania komisji spisowych, ustali instrukcja, wydana przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa oraz Ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

2. Za właściwe i terminowe przeprowadzenie akcji spisowej w terenie odpowiedzialne są prezydium rad narodowych, które obowiązują następujące nieprzekraczalne terminy zakończenia prac spisowych:

- a) w gromadach, osiedlach i miastach nie stanowiących powiatów — 12 dni od dnia rozpoczęcia spisu,
- b) w powiatach i miastach stanowiących powiaty — 25 dni od dnia rozpoczęcia spisu, w województwach — 32 dni od dnia rozpoczęcia spisu.

3. Bezpośrednio po dokonaniu czynności spisowych w gromadzie prezydium gromadzkiej rady narodowej, przy współdziałaniu komisji spisowej, ocenia dokładność i wiarygodność danych zebranych w drodze spisu. Stwierdzone niedokładności prezydium gromadzkiej rady narodowej obowiązane jest usunąć przez sprawdzenie w terenie i wniesienie odpowiednich poprawek.

4. Powiatowy pełnomocnik spisowy obowiązany jest najdalej 26 dnia od rozpoczęcia spisu sporządzić zestawienie zbiorcze i odesłać je do wojewódzkiego pełnomocnika spisowego.

5. Wojewódzki pełnomocnik spisowy obowiązany jest najdalej 33 dnia od rozpoczęcia spisu sporządzić i odesłać wojewódzkie zestawienia zbiorcze do Głównego Urzędu Statystycznego.

6. Zobowiązuje się Główny Urząd Statystyczny do opracowania prowizorycznych wyników spisu do dnia 25 lipca 1957 r.

§ 7. 1. Ministerstwo Rolnictwa dokona kontrolnych pomiarów powierzchni użytków i zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych wskazanych przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Zakres, sposób i szczegółowy terminarz przeprowadzenia pomiarów kontrolnych ustali instrukcja, wydana przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 8. Władze spisowe, bezpośrednio po spisie, dokonają kontrolnego spisu pogłowia zwierząt gospodarskich. Zakres, sposób i szczegółowy terminarz przeprowadzenia spisu kontrolnego ustali instrukcja wydana przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

§ 9. Zobowiązuje się:

- 1) prezydium rad narodowych — do zapewnienia w pracach spisowych czynnego udziału terenowych komisji planowania gospodarczego,

2) Ministra Rolnictwa — do zapewnienia czynnego udziału podległych mu jednostek, będących organami terenowych władz spisowych, w pracach spisowych, a w szczególności do:

- a) wykonania zadań spisowych wynikających z instrukcji Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- b) wzięcia udziału w pracach przygotowawczych do spisu, a przede wszystkim ujednoczenia wszelkiej dokumentacji powierzchniowej niezbędnej do sporządzenia gromadzkich wykazów powierzchniowych oraz powiązania danych z ewidencji gruntów, klasyfikacji gleboznawczej i rejestru odlogów z materiałami spisu rolnego,
- c) skoordynowania z pracami spisowymi w terenie innych prac związanych z rolnictwem, szczególnie ich terminów,
- d) pomocy spółdzielniom produkcyjnym w poprawnym i terminowym przeprowadzeniu spisu,
- e) zapewnienia poprawnego i terminowego przeprowadzenia spisu w państwowych gospodarstwach rolnych pod zarządem Generalnej Dyrekcji Państwowych Gospodarstw Rolnych,
- f) dostarczenia prezydiom gromadzkich rad narodowych przez terenową służbę geodezyjną wyciągów z rejestrów odlogów,
- g) udziału w kontrolnym spisie pogłowia zwierząt gospodarskich,
- h) dostarczenia prezydiom gromadzkich rad narodowych, dla przygotowania spisu, danych o powierzchniach gruntów państwowych gospodarstw rolnych i innych gospodarstw podległych Ministerstwu Rolnictwa, położonych na obszarze poszczególnych gromad;

3) Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego do:

- a) zapewnienia i terminowego dostarczenia Głównemu Urzędowi Statystycznemu potrzebnej ilości papieru odpowiedniego gatunku,
- b) zapewnienia prawidłowego i terminowego przeprowadzenia spisu przez kierowników podległych jednostek w terenie zgodnie z instrukcją Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- c) dostarczenia prezydiom gromadzkich rad narodowych, dla przygotowania spisu, danych o powierzchni gruntów państwowego gospodarstwa leśnego, na obszarze poszczególnych gromad;

4) Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu do polecenia podległym jednostkom terenowym skoordynowania z pracami spisowymi w terenie terminów prac związanych z ich działalnością oraz uzgodnienia danych, o których mowa w § 5 ust. 1;

5) Ministra Oświaty do zapewnienia udziału nauczycielstwa i starszej młodzieży szkolnej w pracach spisowych, przede wszystkim jako rachmistrzów spisowych.

§ 10. Zobowiązuje się:

- 1) Ministra Kultury i Sztuki do wydania zarządzeń zapewniających terminowe wykonanie druków spisowych;
- 2) prezydium wojewódzkich i powiatowych rad narodowych do dostarczenia organom spisowym samochodów osobowych dla potrzeb związanych z przeprowadzeniem spisu; zezwala się prezydiom wojewódzkich i powiatowych rad narodowych na przekraczanie rocznych limitów przebiegu samochodów osobowych, używanych do akcji spisowej, w razie gdy ustalony limit roczny na podstawie zarządzenia Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 29 stycznia 1957 r. w sprawie ustalenia rocznych norm prze-

biegu samochodów osobowych jednostek organizacyjnych administracji państwowej, gospodarki uspołecznionej i organizacji społecznych (Monitor Polski Nr 11, poz. 79) okazał się niewystarczający.

3) Ministra Komunikacji do:

- a) rozszerzenia obowiązku świadczenia usług transportowych na akcję spisu rolnego w trybie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 1951 r. w sprawie świadczenia usług transportowych (Dz. U. z 1951 r. Nr 49, poz. 359 i z 1953 r. Nr 43, poz. 214),
- b) zapewnienia na okres do dnia 31 lipca 1957 r. pierwszeństwa w korzystaniu z komunikacji przedsiębiorstwa „Państwowa Komunikacja Samochodowa” osobom legitymującym się delegacjami do prac związanych ze spisem rolnym.

§ 11. Zobowiązuje się Polska Agencja Prasowa i Komitet do Spraw Radiofonii „Polskie Radio” do zorganizowania w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym odpowiedniej obsługi prasowej i radiowej w celu przeprowadzenia propagandy spisu, ze szczególnym naciskiem na propagandę akcji spisowej w prasie lokalnej — przy uwzględnieniu specyficznych warunków terenu.

§ 12. Zobowiązuje się Ministra Finansów do przyznania dodatkowych kredytów dla:

- 1) budżetów terenowych w sumie 1.800.000 zł na premie pieniężne dla rachmistrzów spisowych i innych osób dokonujących spisu,
- 2) Ministerstwa Rolnictwa w sumie 1.200.000 zł na wykonanie pomiarów kontrolnych powierzchni użytków i zasiewów.

§ 13. Zobowiązuje się Prezes Głównego Urzędu Statystycznego do wydania instrukcji regulującej zasady rozdziału premii dla rachmistrzów spisowych w ramach dodatkowych kredytów przyznanych dla budżetów terenowych (§ 12 pkt 1) oraz zasady rozdziału premii dla organów spisowych wyróżniających się przy spisie w ramach kwot przyznanych dla prezydentów wojewódzkich rad narodowych w budżecie terenowym na wydatki związane ze spisem rolnym w 1957 r. (część 15, dział 10, rozdział 20).

§ 14. 1. Upoważnia się prezydium rad narodowych do nakładania na urzędy, przedsiębiorstwa uspołecznione i instytucje publiczne obowiązków koniecznych do przeprowadzenia akcji spisowej, a w szczególności odpłatnego dostarczenia środków transportowych wraz z obsługą, płatnego zwalniania z pracy rachmistrzów spisowych na okres nie przekraczający łącznie sześciu dni oraz umożliwienia pracownikom tych urzędów, przedsiębiorstw i instytucji wzięcia udziału w akcji szkoleniowej.

2. Pracownicy urzędów, przedsiębiorstw uspołecznionych i instytucji publicznych, oddelegowani zgodnie z ust. 1 do akcji spisowej, powinni być zwolnieni od zwykłych zajęć służbowych. Pracownikom tym należy wypłacać przez cały czas zwolnienia pełne wynagrodzenie służbowe wraz ze wszystkimi dodatkami na zasadach obowiązujących przy udzielaniu urlopu wypoczynkowego.

§ 15. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego oraz wszystkim zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych).

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jarošzewicz